

WD_01 Algemene doorstroomcompetenties

02 Historisch en cultureel bewustzijn

01.02.01*	De leerlingen onderscheiden voor de middeleeuwen en de vroegmoderne tijd kenmerken van westerse en niet-westerse samenlevingen, gelijkenissen en verschillen in kenmerken tussen samenlevingen, gelijkenissen en verschillen in kenmerken van samenlevingen uit	Analyseren
01.02.02*	De leerlingen evalueren een historische vraag op basis van de soort, de onderzoekbaarheid en de situering ervan in het historisch referentiekader.	Evalueren
01.02.05*	De leerlingen brengen aspecten van vormgeving in kunst- en cultuuruitingen in verband met de context waarin die voorkomen.	Analyseren

01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek

02.01.01* De leerlingen onderscheiden gelijkenissen en verschillen tussen talen om hun inzicht in taalverwantschap en classificatie van talen te vergroten. Analyseren

02 Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten

02.02.01* De leerlingen onderscheiden aspecten van talige diversiteit in de samenleving waarin ze leven. Begrijpen

04 Talen algemeen: pragmatiek

02.04.01* De leerlingen analyseren hoe de context de betekenis van een taaluiting beïnvloedt. Analyseren

06 Nederlands: taalsystematiek

02.06.01* De leerlingen analyseren aspecten van het Nederlands als taalsysteem om hun inzicht in het taalsysteem te vergroten. Analyseren

07 Nederlands: literatuur

02.07.01* De leerlingen analyseren hoe literatuur en de plaats die ze inneemt in de maatschappij evolueren doorheen de tijd. Analyseren

08 Nederlands: communicatieve vaardigheden

02.08.01* De leerlingen vatten mondelinge teksten schriftelijk of mondeling samen in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie. Creëren

10 Nederlands: communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten

02.10.01* De leerlingen vatten mondelinge teksten schriftelijk of mondeling samen in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie. Creëren

13 Frans en Engels: taalsystematiek

02.13.01* De leerlingen analyseren hoe zinnen taal- en redekundig gevormd worden om hun inzicht in het taalsysteem te vergroten. Analyseren

14 Frans en Engels: literatuur

02.14.01* De leerlingen analyseren literaire teksten. Analyseren

16 Frans en Engels: pragmatiek

02.16.01* De leerlingen analyseren hoe de structuur en de opbouw van teksten de doeltreffendheid van de communicatie beïnvloedt. Analyseren

17 Duits: communicatieve vaardigheden

02.17.01* De leerlingen bepalen het onderwerp en de globale inhoud van geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie. Analyseren

02.17.02* De leerlingen bepalen wat de hoofdgedachte en de hoofdpunten zijn in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie. Analyseren

02.17.03* De leerlingen selecteren relevante informatie in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie. Analyseren

02.17.04* De leerlingen produceren schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie. Creëren

02.17.05* De leerlingen nemen deel aan schriftelijke en mondelinge interactie in functie van doelgerichte communicatie. Creëren

19 Duits: taalsystematiek

02.19.01* De leerlingen gebruiken het inzicht in de belangrijkste regels en kenmerken van het Duits als taalsysteem ter ondersteuning van doelgerichte communicatie. Toepassen

02.19.02* De leerlingen gebruiken kenmerken, mogelijkheden en principes van vreemde talen als communicatiemiddelen in functie van doelgerichte communicatie. Toepassen

WD_03 Klassieke talen

01 Latijn en/of Grieks: taalsystematiek

- 03.01.01* De leerlingen passen de belangrijkste regels en kenmerken van de bestudeerde klassieke taal als taalsysteem toe om het inzicht in het taalsysteem te vergroten. Toepassen
- 03.01.02* De leerlingen onderscheiden gelijkenissen en verschillen tussen het bestudeerde klassieke taalsysteem en een modern taalsysteem. Analyseren

02 Latijn en/of Grieks: literatuur

- 03.02.01* De leerlingen tonen adequaat begrip van teksten in de bestudeerde klassieke taal. Creëren
- 03.02.02* De leerlingen lezen teksten of tekstfragmenten in de bestudeerde klassieke taal voor rekening houdend met uitspraakregels. Toepassen
- 03.02.03* De leerlingen verwoorden hun mening, gedachten, gevoelens en beleving bij het interpreteren van teksten in de bestudeerde klassieke taal. Creëren
- 03.02.04* De leerlingen analyseren hoe genre-gerelateerde kenmerken de interpretatie van teksten in de bestudeerde klassieke taal beïnvloeden. Analyseren
- 03.02.06* De leerlingen analyseren de invloed van contextgegevens op de betekenis van diverse soorten teksten. Analyseren

03 Latijn en/of Grieks: cultuurgeschiedenis

- 03.03.01* De leerlingen onderscheiden overeenkomsten en verschillen tussen aspecten van de eigen maatschappij en cultuur en aspecten van maatschappijen en culturen waarin de bestudeerde klassieke taal werd gehanteerd. Analyseren
- 03.03.02* De leerlingen reflecteren over normen, waarden en opvattingen uit de klassieke oudheid en latere periodes. Evalueren
- 03.03.EXT1 De leerlingen lichten aan de hand van tekstuele en materiële bronnen de Griekse cultureel-historische periodes toe door gebruik te maken van structuurbegrippen, scharnierpunten en kenmerken van deze periodes. Begrijpen

WD_04 Kunst en cultuur

01 Artistieke expressie: individuele gedrevenheid tonen

- 04.01.01* De leerlingen vertrouwen op hun expressiemogelijkheden.°

02 Artistieke expressie: creëren en (drang tot) innoveren

- 04.02.01* De leerlingen komen actief tot artistieke creaties, benaderingen en inzichten. Creëren
- 04.02.02* De leerlingen exploreren expressiemogelijkheden van artistieke bouwstenen, technieken en materialen. Analyseren

03 Artistieke expressie: vakdeskundigheid inzetten

- 04.03.01* De leerlingen zetten kunstvormspecifieke bouwstenen, technieken en materialen in in functie van een artistieke creatie. Creëren

04 Artistieke expressie: onderzoeken

- 04.04.01* De leerlingen beargumenteren keuzes in hun artistiek proces en in hun creatie in dialoog met anderen. Evalueren
- 04.04.02* De leerlingen reflecteren aan de hand van criteria over hun artistiek product en proces en dat van hun medeleerlingen. Evalueren

05 Artistieke expressie: relaties bouwen en samenwerken

- 04.05.01* De leerlingen zetten hun deskundigheid en hun artistieke talenten in voor een gemeenschappelijk doel of project. Creëren

06 Artistieke expressie: presenteren

- 04.06.01* De leerlingen presenteren hun artistieke creaties. Creëren
- 04.06.02* De leerlingen zetten presentatietechnieken in om hun artistiek werk te versterken. Creëren

07 Kunstbeschuwing

- 04.07.01* De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende kunststromingen, periodes en samenlevingen om een kunsthistorisch referentiekader uit te bouwen. Analyseren
- 04.07.02* De leerlingen passen analysemethoden uit artistiek onderzoek binnen een aangereikte dataset toe. Toepassen

08 Toegepaste kunstbeschuwing

- 04.08.01* De leerlingen analyseren kunstuitingen van eenzelfde artistieke expressievorm uit verschillende kunststromingen, periodes en samenlevingen. Analyseren

WD_05 Filosofie

01 Uitgebreide filosofie

05.01.01*	De leerlingen reflecteren over wijsgerig antropologische visies aan de hand van filosofische begrippen.	Evaluëren
05.01.02*	De leerlingen reflecteren over ethische stromingen en vraagstukken aan de hand van filosofische begrippen.	Evaluëren
05.01.03*	De leerlingen reflecteren over visies uit de zijnsleer en kenleer.	Evaluëren

02 Pakket uit de filosofie

05.02.01*	De leerlingen reflecteren over wijsgerig antropologische visies aan de hand van filosofische begrippen.	Evaluëren
05.02.02*	De leerlingen reflecteren over ethische stromingen aan de hand van filosofische begrippen.	Evaluëren

WD_06 Wiskunde

04 Gevorderde wiskunde

06.04.02*	De leerlingen lossen in $\mathbb{R}$ tweedegraadsongelijkheden op.	Toepassen
06.04.07*	De leerlingen gebruiken geschikte goniometrische formules om goniometrische uitdrukkingen te vereenvoudigen en problemen op te lossen.	Analyseren
06.04.08*	De leerlingen rekenen met complexe getallen en in het complexe vlak.	Toepassen
06.04.10*	De leerlingen onderzoeken de ligging van objecten in het vlak en afstanden en hoeken tussen deze objecten.	Analyseren
06.04.16*	De leerlingen bewijzen wiskundige uitspraken.	Evaluëren
06.04.17*	De leerlingen lossen problemen op door te mathematiseren en demathematiseren en door gebruik te maken van heuristieken.	Analyseren

07 Toegepaste wiskunde: uitgebreide ruimtemeetkunde

06.07.01*	De leerlingen analyseren betekenisvolle 3D-situaties en bijbehorende 2D-voorstellingen.	Analyseren
06.07.02*	De leerlingen berekenen in betekenisvolle situaties omtrek, oppervlakte en inhoud of volume van meetkundige figuren.	Toepassen

10 Toegepaste wiskunde: in functie van economie

06.10.EXT1	De leerlingen lossen in $\mathbb{R}$ tweedegraadsongelijkheden op.	Toepassen
06.10.EXT2	De leerlingen interpreteren grafische voorstellingen bij economische contexten.	Analyseren
06.10.EXT3	De leerlingen lossen economische problemen op door te mathematiseren en demathematiseren en door gebruik te maken van heuristieken.	Analyseren

WD_08 Biologie

01 Uitgebreide biologie

08.01.06*	De leerlingen leggen het belang van micro-organismen uit aan de hand van structuur of voortplanting.	Begrijpen
-----------	--	-----------

WD_09 Chemie

01 Uitgebreide chemie

09.01.02*	De leerlingen hanteren de IUPAC-naamgeving voor anorganische stoffen.	Toepassen
09.01.07*	De leerlingen leggen het verband tussen de structuur en de eigenschappen van stoffen.	Begrijpen
09.01.10*	De leerlingen stellen een reactievergelijking van een eenvoudige anorganische reactie op.	Toepassen
09.01.12*	De leerlingen gebruiken het verband tussen de toestandsgrotheden druk, volume en absolute temperatuur om de toestand van een ideaal gas en de veranderingen ervan te beschrijven.	Toepassen

04 Materiaalkunde m.i.v. elementen uit de uitgebreide chemie

09.04.01*	De leerlingen leggen het verband tussen de structuur en de eigenschappen van stoffen.	Begrijpen
09.04.02*	De leerlingen leggen het verband tussen de structuur en de eigenschappen van materialen.	Begrijpen

WD_11 Fysica

01 Uitgebreide fysica

11.01.01*	De leerlingen analyseren de verticale worp van puntmassa's kwalitatief en kwantitatief door het verband te leggen tussen positie, tijdstip, ogenblikkelijke snelheid en ogenblikkelijke versnelling.	Analyseren
11.01.02*	De leerlingen analyseren de statica van systemen in het vlak kwalitatief en kwantitatief aan de hand van krachten en krachtmomenten.	Analyseren
11.01.03*	De leerlingen gebruiken de concepten arbeid, energie, warmte en de verbanden ertussen om energieomzettingen te kwantificeren.	Toepassen
11.01.05*	De leerlingen analyseren elektrische gelijkstroomkringen kwalitatief en kwantitatief.	Analyseren
11.01.07*	De leerlingen gebruiken het stralenmodel van licht om optische fenomenen in verband met absorptie, weerkaatsing en breking en toepassingen ervan te verklaren.	Toepassen

02 Gevorderde fysica: elektromagnetisme

11.02.01*	De leerlingen analyseren elektromagnetische fenomenen en toepassingen ervan kwalitatief en kwantitatief aan de hand van de concepten kracht en veld.	Analyseren
11.02.02*	De leerlingen analyseren elektrische gelijkstroomkringen kwalitatief en kwantitatief.	Analyseren

03 Gevorderde fysica: elektrodynamica

11.03.02*	De leerlingen analyseren gelijkstroomstromkringen kwantitatief aan de hand van de wetten van Kirchhoff.	Analyseren
-----------	---	------------

04 Gevorderde fysica: elektronica

11.04.01*	De leerlingen verklaren de inwendige werking van elementaire elektronische componenten.	Begrijpen
11.04.02*	De leerlingen ontwerpen elektronische schakelingen in functie van vooropgestelde criteria.	Creëren

05 Gevorderde fysica: mechanica

11.05.01*	De leerlingen analyseren de verticale worp en de eenparig cirkelvormige beweging kwalitatief en kwantitatief.	Analyseren
11.05.02*	De leerlingen analyseren de statica van systemen kwalitatief en kwantitatief aan de hand van krachten en krachtmomenten.	Analyseren
11.05.03*	De leerlingen gebruiken de concepten arbeid, energie en het verband ertussen om energieomzettingen te kwantificeren.	Toepassen

06 Gevorderde fysica: constructie leer

11.06.01*	De leerlingen analyseren kwantitatief en kwalitatief mechanische eigenschappen van materialen.	Analyseren
11.06.02*	De leerlingen onderzoeken eigenschappen van constructies.	Analyseren

09 Gevorderde fysica: thermodynamica

11.09.01*	De leerlingen gebruiken concepten met betrekking tot de thermodynamica kwalitatief en kwantitatief om fenomenen en toepassingen ervan te verklaren.	Toepassen
-----------	---	-----------

10 Gevorderde fysica: fluïdomechanica

11.10.01*	De leerlingen analyseren fenomenen met betrekking tot de statica van fluïda en toepassingen ervan kwalitatief en kwantitatief.	Analyseren
11.10.03*	De leerlingen analyseren ofwel hydraulische ofwel elektrohydraulische ofwel pneumatische ofwel elektropneumatische schakelingen.	Analyseren

11 Gevorderde fysica: bouwkunde

11.11.01*	De leerlingen analyseren thermische eigenschappen in functie van de isolatie van bouwwerken.	Analyseren
11.11.03*	De leerlingen analyseren interacties binnen een gebouw en tussen een gebouw en zijn omgeving.	Analyseren

WD_12 STEM

01 Gevorderde STEM - Engineering

12.01.01*	De leerlingen ontwikkelen een oplossing voor een probleem door inzichten, concepten en vaardigheden uit verschillende STEM-disciplines geïntegreerd toe te passen.	Creëren
-----------	--	---------

WD_13 Bewegingswetenschappen

01 Uitgebreide bewegingswetenschappen

13.01.01*	De leerlingen voeren in authentieke situaties, voor een brede waaier van bewegingsactiviteiten, de technische en tactische bewegingsspecifieke competenties uit op gevorderd niveau en binnen de drie bewegingsdomeinen.	Toepassen
13.01.02*	De leerlingen analyseren een brede waaier van bewegingsactiviteiten, binnen elke groep van bewegingsdomeinen.	Analyseren
13.01.03*	De leerlingen sturen de eigen technische en tactische bewegingsspecifieke competenties bij in een brede waaier van bewegingsactiviteiten en binnen de drie bewegingsdomeinen.	Toepassen
13.01.04*	De leerlingen beschrijven het anatomisch functioneren bij bewegingsactiviteiten.	Begrijpen
13.01.05*	De leerlingen integreren principes van medisch verantwoord en veilig bewegen.	Toepassen

03 Pakket uit de toegepaste bewegingswetenschappen

13.03.01*	De leerlingen beschrijven het anatomisch functioneren bij bewegingsactiviteiten.	Begrijpen
13.03.02*	De leerlingen passen principes van medisch verantwoord en veilig bewegen toe.	Toepassen

04 Topsport

13.04.01*	De leerlingen voeren de topsportactiviteiten uit conform het ontwikkelingsplan topsport zoals opgesteld door de betrokken topsportfederatie.	Toepassen
-----------	--	-----------

WD_14 Gedragwetenschappen

01 Algemene gedragwetenschappen

14.01.01*	De leerlingen analyseren per levensloofase de domeinen van ontwikkeling.	Analyseren
14.01.02*	De leerlingen reflecteren over sociaal gedrag.	Evalueren
14.01.03*	De leerlingen analyseren persoonlijkheid.	Analyseren
14.01.04*	De leerlingen hanteren interpersoonlijke communicatiekaders in een gesprekscontext.	Toepassen
14.01.07*	De leerlingen bespreken met medeleerlingen een aantal eigenschappen van zichzelf aan de hand van een reflectie-instrument.	Evalueren

04 Samenhang tussen verschillende onderdelen van wetenschapsdomeinen

14.04.EXT1	De leerlingen onderzoeken een onderwerp eigen aan de studierichting op basis van de samenhang tussen verschillende onderdelen van wetenschapsdomeinen.	Analyseren
------------	--	------------

05 Samenhang tussen verschillende onderdelen van wetenschapsdomeinen

14.05.EXT1	De leerlingen onderzoeken een onderwerp eigen aan de studierichting op basis van de samenhang tussen verschillende onderdelen van wetenschapsdomeinen.	Analyseren
------------	--	------------

WD_15 Sociale wetenschappen

01 Samenleving en politiek: sociale en humane wetenschappen

15.01.02*	De leerlingen analyseren kenmerken van hedendaagse samenlevingen aan de hand van sociologische begrippen.	Analyseren
-----------	---	------------

02 Samenleving en politiek: communicatiewetenschappen

15.02.EXT1	De leerlingen reflecteren over communicatie en over media.	Evalueren
------------	--	-----------

01 Algemene economie

16.01.01*	De leerlingen analyseren hoe de consument en de producent hun keuzegedrag optimaliseren.	Analyseren
16.01.02*	De leerlingen analyseren de marktwerking bij volkomen concurrentie.	Analyseren
16.01.03*	De leerlingen analyseren de werking van de arbeidsmarkt.	Analyseren
16.01.04*	De leerlingen illustreren de rol van banken en beurzen met betrekking tot de werking van de kapitaalmarkt.	Begrijpen
16.01.07*	De leerlingen verklaren de samenstelling van de belangrijkste economische aggregaten.	Begrijpen
16.01.08*	De leerlingen analyseren internationale handel en internationale economische relaties.	Analyseren
16.01.EXT1	De leerlingen stellen de economische relaties voor tussen consument, producent, overheid en buitenland.	Toepassen
16.01.EXT2	De leerlingen onderzoeken een onderwerp eigen aan de economische wetenschappen.	Analyseren

03 Uitgebreide bedrijfswetenschappen en recht

16.03.01*	De leerlingen lichten de belangrijkste ondernemingsvormen toe.	Begrijpen
16.03.02*	De leerlingen registreren courante bedrijfsverrichtingen.	Toepassen

04 Bedrijfswetenschappen en recht

16.04.01*	De leerlingen lichten de belangrijkste ondernemingsvormen toe.	Begrijpen
16.04.02*	De leerlingen registreren courante bedrijfsverrichtingen.	Toepassen